

Vijftienjarige moeder van Nicator kreeg witblauwen, mrij's en holsteins als partner

Laatbloeier Laura

Ze heeft het predicaat tientonner, honderdtonner en sterkoe 3, maar is ook excellent én moeder van mrij-fokstier Nicator.

Veeteelt licht de doopceel van de vijftienjarige Laura. Henk

Weenk: 'Ze is een perfecte koe om met holstein te kruisen.'

tekst Inge van Drie

Het was eind februari een drukte van belang in Barchem. De aanleiding? De huldiging van Bertha van Henk (82), Hanneke (78) en zoon Gerrit Weenk (59) als mrij-koe van het jaar. 'Ik dacht dat ik tijdens de vergadering met een foto van de koe naar de Witkamp moest komen. Ik had er geen erg in dat ze de koe persoonlijk kwamen bekijken. Er stond wel honderd man op het erf', zegt Henk Weenk. De achtjarige Bustersdochter stamt uit een familie met al zeven generaties lang een levenstotaal van meer dan 50.000 kg melk. De stalfavoriet is Bertha overigens niet. Die eer is voor grootmoeder Laura, de moeder van fokstier Nicator (v. Tonny's Ajax). Hij was de meestgebruikte mrij-stier van het jongste afgesloten boekjaar. Vijftien jaar oud is Laura inmiddels en bezig aan haar twaalfde lijst. De teller staat op 127.899 kg melk met 4,57 % vet en 3,47% eiwit, goed voor 10.284 kg vet en eiwit. Haar gemiddelde lactatiewaarde is 110, ze is ingeschreven met 90 punten en recent voorzien van het predicaat sterkoe 3. 'Laura begint wat stram te worden, maar aan haar uier zie je niet dat ze al

vijftien jaar oud is', vindt Henk Weenk. Hij roemt ook het karakter van Laura, die in 2000 en 2004 deel uitmaakte van de mrij-demonstratiegroep op de NRM. 'Ze is dominant in de stal. Ze stond jarenlang als eerste in de melkstal.' Ook Gerrit is enthousiast. 'Laura is voor mij de perfecte koe. Ze is probleemloos, heeft heel goede klauwen en een prettige melksnelheid.' Eerlijk is eerlijk, vader en zoon Weenk zagen niet vanaf het begin de potentie die in

Huidig gemiddeld celgetal van veertig voor vijftienjarige Laura (v. Laurens)

Laura schilde. 'Ze was wel een mooi kalf – wat de holsteins misten aan bespiering had Laura juist wel – maar we hebben haar in het begin zelfs geïnsemineerd met Belgische blauwen. Ze kreeg kalveren met een ontzettend brede rug die meer dan zeshonderd gulden opbrachten.'

Meestverkochte mrij-stier

Haar afstamming vormde ook geen aanleiding om bijzondere prestaties te verwachten. Weliswaar blonk de moederlijn uit in hoge levensproducties, maar haar vader Laurens was een particuliere stier van Bertus Oltvoort, een neef van Weenk. 'Ik kon Laura's moeder niet drachtig krijgen en besloot het nog een keer met een natuurlijk dekkende stier te proberen. Dat lukte wel.'

Ook qua melkproductie toonde Laura zich een laatbloeier. In haar vaarzenlijst produceerde ze in iets minder dan 300 dagen 6100 kg melk en in haar tweede 305 dagenlijst klom ze op tot bijna 9000 kg. Pas in haar vierde lijst was ze op haar productietop. In 349 dagen gaf ze 12.704 kg melk met 4,63% vet en 3,47% eiwit. Ze wakte daarmee ook ki-interesse. Haar Tonny's Ajaxzoon Nicator promoveerde bij CRV tot fokstier. 'Ik vond Tonny's Ajax dé stier voor Laura', blikt Gerrit terug. 'Hij had enorm hoge gehalten. Zijn slechte ui-

ergezondheid en verkeerde kruisligging kon Laura wel compenseren. Al haar kalveren hadden een hellend kruis en uierontsteking is haar vreemd. Ze had drie keer een verhoogd celgetal, maar is er zonder behandeling van opgekapt. Haar gemiddeld celgetal ligt nu rond de veertig.' De koefamilie van Laura bracht nog een fokstier voort. Laura's overgrootmoeder Hilda 1 is de moeder van Karel, twee jaar lang de meestverkochte mrij-stier.

Met holstein kruisen

De dertig koeien tellende veestapel is een mix van een derde mrij- en twee derde holsteinsbloed. Die mengeling van bloed is ook terug te vinden bij de nakomelingen van Laura. Haar oudste dochter heeft Albert J als vader, de jongste – een pink nog – Luc, maar er lopen in de stal ook een met 85 punten ingeschreven Stadelochter en een zeven maanden oude Spencerstier. 'Ik heb nooit zo begrepen dat sommige mensen per se honderd procent zuivere mrij-dieren willen. Laura is een perfecte koe om met holstein te kruisen om nog iets meer formaat te krijgen. Ze heeft zelf genoeg bespiering', vindt Henk.

Van haar Stadelzoon Lasta liet de familie Weenk sperma winnen. Hij krijgt zowel mrij- als holsteinkoeien als partner. 'We gebruiken hem op holsteins voor meer kracht en op mrij voor betere uiers.' Zijn moeder Laura produceert intussen gestaag verder. Dageelijks voegt de vijftienjarige Laurensdochter nog zo'n 25 kg melk toe aan haar levenstotaal. Overdag loopt ze tussen de andere koeien in de ligboxenstal, 's nachts krijgt ze wat meer ruimte in de kalverstal. Over haar toekomst dubben vader en zoon nog, laat Gerrit weten. 'We waren eerst van plan haar niet meer te insemineren. Nu het voorjaar eraan komt, twijfelen we toch weer. Maar een Belgisch-blauwestier zetten we er in ieder geval niet meer op.'

Drikus van Dasselaar, melkveehouder te Nijkerk: 'Als de koe het goed heeft, dan is ze ook goed voor ons.' (AgD)

Stefan van der Heijden, onderzoeksdirecteur Barenbrug:

'Het Nederlandse gras is weliswaar goed, maar – oneerbiedig gezegd – ook heel veel eenheidsworst. Net als het product dat ervan wordt gemaakt: de melk. En zolang de zuivel niets anders vraagt, verandert er waarschijnlijk ook niet veel.' (AgD)

Arend-Jan te Biesebeek, melkveehouder te Diepenheim:

'Tegenwoordig kun je bij de ki speciaal sperma bestellen waarmee het kalf vrijwel zeker een vaarsje wordt. Maar dat doe ik niet, dan is de spanning er al af.' (LI)

Ben Lohuis, melkveehouder te Bornerbroek:

'Er is in Twente altijd een grote groep boeren geweest die in roodbonten is blijven geloven. Nu zie je dat roodbont weer "hot" is, juist vanwege het streven naar duurzaamheid, terwijl zwartbont vooral werd gefokt om de melkproductie. Nu zie je een trend dat zwartbont en roodbont wat betreft eigenschappen naar elkaar toegroeien.' (Tb)

Matthias Leisen, directeur KI RSH:

'De tijd dat ki's een fokdoel konden opdringen, is voorbij. Iedere veehouder kiest zijn eigen richting. De een wil meer productie, de ander heeft pro-

ductie genoeg en wil meer exterieur en/of fitness. Wij moeten veehouders vragen wat ze willen en zorgen dat we voor alle wensen de passende stieren in huis hebben.' (HI)

John van der Zanden, melkveehouder te Olland:

'Ik ga niet drie keer twintig minuten bij de koeien kijken, ik kijk eigenlijk twintig keer per dag drie minuten. En als je vaker in de stal bent, zie je afwijkend gedrag ook sneller.' (Bo)

Jaap Bontekoning, melkveehouder te Sijbekarspel:

'Tja, die fraaie exterieurcijfers van Beukenhof 346 Ideal komen wel bij z'n vader vandaan. Zeker de uierscore. De benen van de Anita's zijn harder en steviger dan de uiers. Die zijn wel goed, maar niet heel bijzonder.' (AgD)

Jan Jaap de Graeff, directeur Vereniging tot behoud van Natuurmonumenten:

'Als mensen moeten kiezen tussen een natuurgebied met een rugstreeppad of een lieflijk landschap met een koe in de wei, dan kiezen ze vaak voor het laatste. Ze houden van pastorale landschappen waar ze doorheen kunnen fietsen of wandelen.' (PI)

Maarten van Rossem, buitengewoon hoogleraar Amerikanistiek:

'Ik eet heel weinig vlees. Dier-vriendelijk vlees. Mijn vrouw koopt vlees van een boer die de dieren volgens mij naar Mozart laat luisteren en ze eerst zijn excuses aanbiedt voordat hij ze de nek omdraait.' (dV)

Luc Simoens, melkveehouder en vleesverkoper in Jabbeke: 'Het vlees van onze runderen en schapen heeft een opvallend volle smaak. Ze grazen namelijk in weides waar het gras heel voedzaam is, dankzij de kleirijke poldergrond.' (Mh)

Kristien Hemmerechts, schrijfster:

'Waar ik me voor schaam? Ik vind dat ik veel te snel eet. Dat is een reflex als ik een bord voor me zie staan. Ik kom uit een boerengeslacht.' (HP)

Arend-Jan te Biesebeek:

'Melken ontspant en het geeft voldoening. Je ziet waar je mee bezig bent en dat de productie steeds omhoog gaat.' (LI)

Aalt Dijkhuizen, voorzitter raad van bestuur Wageningen UR:

'Het is juist onze hoge productiviteit die er wereldwijd uitspringt. Melk per koe, eieren per kip, biggen per zeug. We produceren met lage basiskosten en een minimaal uitschot.' (Bo)

Ruud Bakker, directeur vereniging van Keurslagers:

'De Nederlandse vleesveehouderij zit op een hoog niveau. Qua kennis in productieprocessen heeft de sector een voorsprong op omringende landen. Ook qua duurzaamheid doet Nederland het goed.' (Bo)

Freek Luttkhedde, melkveehouder te Ambt Delden:

'Al geef je ons een nieuwe trekker, we lopen eerst naar de koeien.' (Bo)

Bronnen: Agrarisch Dagblad (AgD), Landleven (LI), Tubantia (Tb), Holstein International (HI), Boerderij (Bo), Plus (PI), de Volkskrant (dV), Melk & Honing (Mh), HP/De Tijd (HP)